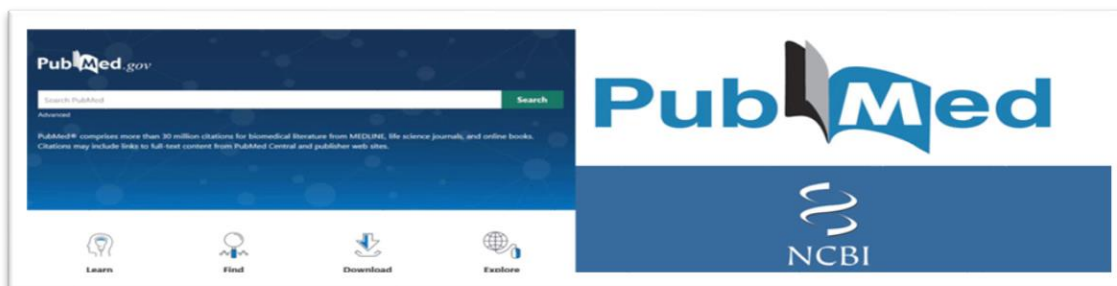

آشنایی با پایگاه اطلاعاتی PubMed و نحوه استفاده از آن

برای دسترسی به منابع معتبر، بهترین راه مراجعه به پایگاه‌های داده معتبری هم چون PubMed است که تنها مقالات و مجلاتی را نمایه می‌کند که حداقل امتیازات لازم را کسب کرده باشند. PubMed یک موتور جستجوی رایگان است که شامل استنادات به مقالات پزشکی، مجلات علوم زیستی و کتاب‌های رایگان می‌باشد. آموزش جستجو در پایگاه پابمد به عنوان یکی از اولین و مهمترین پایگاه‌های سرچ علمی در علوم پزشکی قدم اول و مهم برای یک محقق است که به دنبال مقالات علمی جدید و به روز در حیطه مورد علاقه خود می‌باشد. این پایگاه اطلاعاتی از جمله جامع‌ترین پایگاه‌هایی است که دانستن روش سرچ درست در آن کمک زیادی به تحقیق و پژوهش درست و اصولی می‌کند. یکی از نکات مهم در موضوع مقاله‌نویسی، استفاده از منابع معتبر و باکیفیت است. این امر از دو جنبه اهمیت دارد:

1. استفاده از منابع معتبر موجب می‌شود که از وارد شدن مطالب نادرست در مقاله و یا پایان‌نامه شما جلوگیری شود.
2. هر چه مقاله و یا پایان‌نامه شما به منبع معتبرتری استناد کرده باشد، ارزش آن از نظر پایگاه‌های سنجش علم نیز بالاتر خواهد بود.

PubMed چیست؟

پابمد یک پایگاه داده است که توسط کتابخانه ملی پزشکی ایالات متحده که به اختصار NLM نامیده می‌شود، راه‌اندازی شده است. پابمد یک منبع رایگان است که با هدف بهبود سلامت فردی و جهانی و برای تسهیل جستجوی مقالات و آثار علمی مربوط به حوزه علوم پزشکی و علوم زندگی ایجاد شده است. این پایگاه حاوی متن کامل مقالات نیست، اما اگر در منابع دیگری مانند وبسایت ناشر یا پابمد سنترال (PMC) به متن مقاله موردنظر دسترسی وجود داشته باشد، لینک دسترسی به متن کامل را ارائه می‌کند. پابمد از سال ۱۹۹۶ به صورت آنلاین در دسترس عموم قرار گرفت و توسط مرکز ملی اطلاعات بیوتکنولوژی (NCBI) در کتابخانه ملی پزشکی ایالات متحده (NLM) واقع در انستیتوی ملی بهداشت (NIH) پشتیبانی و به‌روزرسانی می‌شود.

زمینه فعالیت

این پایگاه عمدتاً در زمینه زیست‌پزشکی و سلامتی و رشته‌های مرتبط با آن‌ها مانند علوم زندگی، علوم رفتاری، علوم شیمی و زیست‌مهندسی فعالیت می‌کند و منبع بسیار خوبی برای جستجوی آثار علمی توسط محققان و دانشجویان پزشکی و علوم مربوطه است.

منابع تأمین‌کننده داده‌های پابمد

یکی از مسائلی که در رابطه با پابمد وجود دارد این است که گاهی افراد این پایگاه را با منابع تأمین‌کننده اطلاعات و زیرمجموعه‌های آن مانند مدلاین یا پابمد سنترال اشتباه می‌کنند. به همین دلیل در ادامه به تشریح زیرمجموعه‌های پابمد خواهیم پرداخت که عبارتند از:

1. مدلاین (MEDLINE)

مدلاین بزرگترین زیرمجموعه پابمد است که حاوی اطلاعات استنادی مربوط به رشته‌های علوم پزشکی و زیست‌شناسی است که بر اساس مش (MeSH) نمایه شده‌اند. مش در واقع مجموعه واژگانی است که توسط کتابخانه ملی پزشکی ایالات متحده (NLM) ایجاد شده است تا در نمایه‌سازی آثار علمی علوم پزشکی و زیستی استفاده شود.

2. پابمد سنترال (PubMed Central)

اطلاعات استنادی پابمد سنترال، دومین منبع تأمین‌کننده پابمد می‌باشد. پابمد سنترال در واقع آرشیوی از مقالاتی است که توسط کتابخانه ملی پزشکی ایالات متحده بررسی و انتخاب شده‌اند. علاوه بر این، مقالات انفرادی که با سیاست‌های پابمد سنترال همسو هستند نیز در این مجموعه وجود دارند. نکته قابل توجه درباره پابمد سنترال این است که حاوی متن کامل مقالات است.

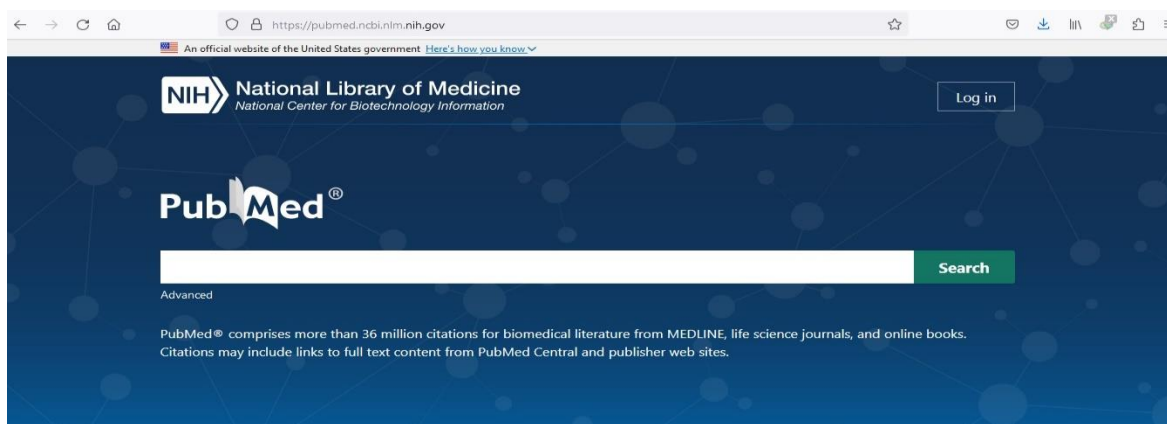
3. بوک‌شلف (Bookshelf)

سومین بخش تشکیل دهنده پابمد بوک شلف است که اطلاعات استنادی برخی کتاب‌ها یا تعدادی از فصول کتاب‌های حوزه پزشکی را فراهم می‌کند. در واقع بوک‌شلف آرشیوی از متن کامل برخی کتاب‌ها، گزارش‌ها، داده‌ها و سایر اسناد مربوط به زیست‌پزشکی، بهداشت و علوم زندگی است.

شیوه جستجوی مقالات در PubMed

برای جستجوی مقالات در پایگاه PubMed باید به شیوه زیر عمل کرد:

1. ابتدا وارد صفحه اصلی سایت پابمد (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>) شوید و عبارت یا مفهوم کلیدی را که یافته‌اید، در کادر جستجو وارد کنید.
2. کلید Enter را فشار دهید یا روی گزینه Search کلیک کنید.

می‌توان تخصصی‌تر کردن عبارات کلیدی وارد شده در قسمت جستجو و فیلترهای تعبیه شده در سمت چپ صفحه مانند نوع متن و نوع مقاله و... را استفاده کرد. در پایین فیلترهای اصلی گزینه‌ای به نام Additional filters وجود دارد که حاوی فیلترهایی است که به ترتیب انواع مقالات علمی، گونه، زبان، جنسیت، عنوان مقاله، عنوان مجله و سن می‌باشند و دامنه جستجو را می‌توان با استفاده از آن‌ها کوچکتر نمود.

نحوه دانلود مقاله از PubMed

پابمد تنها خلاصه مقالات را در اختیار افراد قرار می‌دهد. اما اگر دسترسی رایگان به متن کامل مقاله در سایت دیگری وجود داشته باشد، پابمد لینک آن را در اختیار شما می‌گذارد. اگر متن کامل مقاله در پابمد سنترال موجود باشد، این موضوع را با درج عبارت رنگ قرمز «Free PMC article» در پایین عنوان مقاله نمایش می‌دهد.

برای دسترسی به متن کامل یک مقاله، ابتدا باید روی عنوان مقاله مورد نظر که در فهرست یافته‌ها نمایش داده شده است، کلیک کنید. هنگامی که به صفحه مخصوص آن مقاله وارد شدید، باید به قسمت پایین صفحه مراجعه کنید. در گوشه سمت چپ، قسمتی به نام «LinkOut – more resources» وجود دارد که اولین زیرمجموعه آن «Full Text Sources» است. در این قسمت لینک پایگاه‌هایی که متن کامل مقاله را در اختیار دارند، قرار داده شده است که با کلیک روی هر یک از آن‌ها به صفحه مربوط به متن کامل مقاله در آن پایگاه منتقل خواهید شد.

Related information

MedGen

LinkOut – more resources

Full Text Sources

Cambridge University Press
Ovid Technologies, Inc.

Other Literature Sources

scite Smart Citations

Medical

Genetic Alliance
MedlinePlus Consumer Health Information
MedlinePlus Health Information

نحوه جستجوی منابع بر اساس نام نویسنده

- نام و نام خانوادگی نویسنده را بدون هیچ علامت اضافی در کادر جستجو وارد کنید.
- اگر تنها فامیل نویسنده را می‌دانید، ابتدا فامیل نویسنده را در کادر جستجو وارد کنید و به دنبال آن تگ [au] را درج کنید، مانند brody[au].
- اگر مایل هستید که تنها مقالاتی از نویسنده را ببابید که او نقش نویسنده اول را در آن‌ها داشته است، باید به دنبال فامیل نویسنده از تگ [1au] استفاده نمایید.
- اگر مقالاتی از یک نویسنده مدنظر شما است که نقش آخرین نویسنده را در آن‌ها داشته است، از تگ [lastau] استفاده نمایید.
- اگر می‌خواهید مقالات نویسندگان مشابه در فهرست جستجو نمایش داده نشوند و جستجو دقیقاً بر اساس نام وارد شده انجام بگیرد، از نشان نقل قول انگلیسی استفاده کنید، مانند: "smith j"[au]

روش دیگری که برای انجام این کار وجود دارد این است که روی گزینه **Advanced** که به رنگ آبی زیر کادر جستجو قرار گرفته است، کلیک کنید. شما وارد صفحه‌ای خواهید شد که در سمت چپ کادر جستجو، یک منوی کشویی وجود دارد که می‌توانید با انتخاب یکی از گزینه‌های مربوط به نام نویسنده، مقالات را بر اساس نویسنده آن‌ها جستجو کنید.

لازم به ذکر است که جستجوی نویسندگان بر اساس نام و نام خانوادگی کامل آن‌ها تنها برای مقالات ۲۰۰۲ به بعد ممکن است، چراکه پیش از آن در پابمد از مخفف اسامی استفاده می‌شده است. هنگامی که اسم نویسنده‌ای را وارد می‌کنید، سیستم به صورت خودکار آن را مخفف کرده و به دنبال مخفف آن نیز خواهد گشت.

نحوه جستجوی منابع بر اساس نام مجله

- نام کامل مجله یا مخفف آن را در کادر جستجو وارد کنید.
- برای محدود کردن جستجو به نام مجله از تگ [ta] به دنبال نام مجله استفاده کنید، مانند: gene therapy[ta]
- برای محدود کردن جستجو به عین نام مجله از علامت نقل قول انگلیسی استفاده کنید، مانند: "science"[ta]

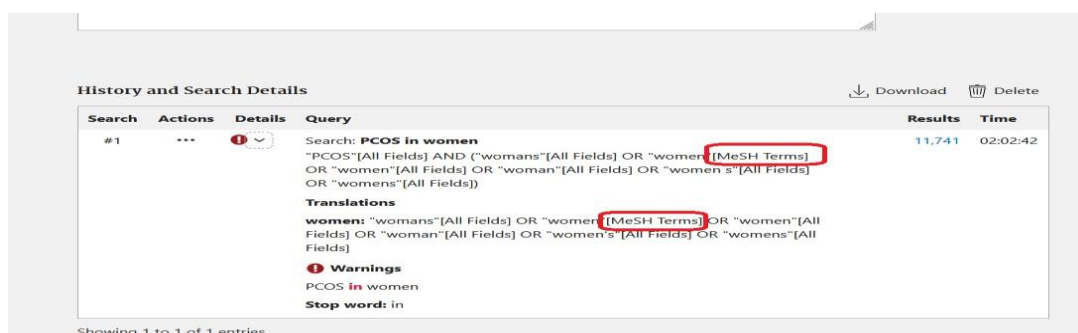
شما می‌توانید همانند روشی که در جستجو بر اساس نام نویسنده توضیح داده شد، از قابلیت **Advanced search** نیز استفاده کنید.

استفاده از قابلیت MeSH

ممکن است با جستجوی یک عبارت کلیدی خاص به نتایج موردنظر خود دست پیدا نکنید یا نتایج بسیار کمی برای شما نشان داده شوند. در این حالت می‌توانید روی گزینه **Advanced** که به رنگ آبی در پایین کادر جستجو قرار دارد، کلیک کنید. شما به صفحه‌ای هدایت خواهید شد که در قسمت قبل درباره آن توضیح داده شد و به وسیله آن می‌توانید جستجوی خود را به نام نویسنده، نام مجله و تاریخ انتشار محدود کنید. در پایین این صفحه قسمتی به نام «**History and Search Details**» وجود دارد که بایستی روی علامت جهت‌نمایی که کنار عبارت جستجوی شما است، کلیک کنید.

با کلیک روی علامت جهت‌نما، کشویی باز خواهد شد که در آن فهرست‌های موضوعی مش (MeSH) مرتبط با عبارت جستجوی شما نمایش داده شده‌اند و با عبارت [MeSH Terms] مشخص شده‌اند. شما با استفاده از این عناوین می‌توانید در پایگاه مش به جستجوی منابع و آثار علمی مرتبط با موضوع خود پردازید.

در کشوی باز شده، علاوه بر عبارات مخصوص مش، عبارات دیگری نیز نمایش داده‌اند که از آن‌ها نیز می‌توانید برای جستجوی موضوع موردنظر خود در پایگاه پابمد یا موتورهای جستجوی دیگر بهره ببرید. در کنار این عبارات‌های کلیدی، عبارت [All Fields] درج شده است.

تنظیم:

دنیا فرزانه یگانه

پاییز 1402